

Bilag 1

22. november 2023

Kære Borgmestre i Gudenåkomitéens medlemskommuner

Gudenåkomitéen fremsender hermed status for arbejdet i 2023 med Gudenåen.

Gudenåkomitéen har i 2023 arbejdet med hæftet ”På tværs med vilje” – et hæfte, der angiver pejlemærkerne for Gudenåkomitéen 2022-2025. Klimatilpasning er et af de 5 pejlemærker, som Gudenåkomitéen har arbejdet målrettet med. Hæftet rundsendes snarest til medlemskommunerne fagudvalg til orientering og kommentering.

Ambition om et storskala projekt

Gudenåkomitéen har en ambition om at arbejde for et storskala projekt for Gudenåen og Randers Fjord. Her er fokus på at kigge nærmere på den landskabelige Gudenådal med en ambition om at forene flere indsatsområder inden for forbedret og mere natur, klimatilpasning og plads til vandet i Gudenå og rent vandmiljø i Randers fjord, i et samlet projekt. Udgangspunktet for denne tænkning kommer ud fra et behov for at tænke ådale, naturgenopretning, plads til fremtidens stigende nedbør og styrket miljøindsats for at sikre en ren Randers fjord på en ny og integreret måde.

Gudenåen har været en del af Miljøstyrelsens pilotordning med fokus på helhedsplanlægning for oversvømmelser i vandoplande. Herigennem blev der bevilliget midler til at Københavns Universitet kunne udarbejde en landskabsanalyse for Gudeådalene (inspireret af Nørrådalens landskabsstrategi). Komiteen har fulgt arbejdet med Landskabsanalysen for Gudenådalene tæt. Landskabsanalysen peger på 7 strategiske projektområder fordelt over hele Gudenåstrækningen. De udpegede områder rummer muligheder for at tilpasse ådalene til mere vand og samtidig finde synergier til indsatsen om at begrænse CO₂ udledning gennem udtagning af lavbundsarealer, lave indsatsområder for biodiversiteten og naturplejen og understøtte de rekreative muligheder langs Gudenåen.

I maj måned 2023 var Gudenåkomitéen på studietur til Belgien. Besøget havde fokus på, at:

1. få større indsigt i lovgivningsarbejde i EU-systemet og mulighederne for at søge EU midler til projekter
2. styrke det politiske og embedsmæssige netværk for derigennem at kunne understøtte arbejdet omkring Gudenåen
3. se konkrete ådalsprojekter som arbejder m. naturbaserede løsninger som løsning til klimatilpasnings- og naturmæssige udfordringer.

Komiteen hørte også nærmere om SIGMA-plan; Flanderns statslige klimatilpasningsplan. Denne plan henter komitéen stor inspiration i, og den er udgangspunktet for tanker om et storskala projekt.

På baggrund af de to ovenstående besluttede Gudenåkomitéen i juni 2023 at arbejde for et storskala projekt langs hele Gudenåen i Gudenådalene. Dette arbejde er nu ved at blive kvalificeret nærmere.

Fokus på politisk forankring

Gudenåkomitéens formandskab har i løbet af 2023 været på rundtur til fagudvalgene i medlemskommunerne for at drøfte snitflader, samarbejder og ambitionsniveauer omkring Gudenåen (undtaget Horsens Kommune og det nyeste medlem, Norddjurs Kommune, hvor mødet holdes i 2024).

Gudenåkomitéen har d. 27. oktober 2023 været på besøg hos miljøminister Magnus Heunicke. Formålet med mødet var at fortælle ministeren om det arbejde og de ambitioner som Gudenåkomitéen har ift. et storskala projekt. Referatet fra mødet er bilagt.

Gudenåkomitéen planlægger en politisk konference d. 6. september 2024 om storskala projektet. Til konferencen inviteres lokalpolitikere og borgmestre fra Gudenåkomitéens medlemskommuner, politikere fra Christiansborg samt EU-parlamentarikere. Ved besøget hos miljøministeren blev ministeren inviteret til at åbne og deltage i konferencen.

Gudenåkomitéen vil gerne invitere jer borgmestre til møde d. 9. februar 2024 fra 12.00 – 13.00 på Hotel Scandic i Silkeborg (dvs. i umiddelbar forlængelse af KKR-møde). Gudenåkomitéen håber meget, at dette kan prioriteres således, at ovenstående kan blive uddybet og drøftet nærmere.

Gudenåkomitéen vil gerne slutteligt igen takke borgmestrene for at overdrage arbejdet med klimatilpasning af Gudenåen til Gudenåkomitéen, da det er område som er af stor vigtighed for Gudenåkomitéen.

Med venlig hilsen

Rune Kristensen
Formand, Gudenåkomitéen

Karen Lagoni
Næstformand, Gudenåkomitéen

Relevante links:

[Link til pejlemærkerne for Gudenåkomitéen 2022-2025 ”På tværs med vilje”](#)

[Link til Landskabsanalysen for Gudenå dalen](#)

[Link til SIGMA-plan \(den statslige klimatilpasningsplan for Flandern\)](#)

Bilag 2

Referat fra møde d. 05.10.2023 i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Praktisk information om mødet

Mødested: Silkeborg kommune, Søvej 1, 8600. Mødelokale C118.

Mødets varighed: 15.00 – 17.00

Forplejning: eftermiddagskaffe- og kage

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

- **Morten Horsfeldt Jespersen**
Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Formand for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20/ 20 51 75 50
e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk
- **Majbritt Kjeldahl Lassen**
Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43
e-mailadresse: makla@silkeborg.dk
- **Besøgsadresse og hjemmesidehenvisninger**
Gudenåkomitéens Sekretariat
Søvej 3
8600 Silkeborg

Gudenåkomitéens hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk

Brugerrådets hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk/brugerraadet-for-sejlads-paa-gudenaen/

Deltageroversigt

Deltog i mødet

Jan Karnøe
Ole Vinther
Jens Szabo
Jørgen Krog
Henri Vivike
Thorbjørn Nørgaard
Tage Hartvig Pedersen
Lars Henrik Radant
Søren Slott
Arne Brohus
Ejlert Andersen
Allan Mathiasen
Poul Kviesgaard
Henrik Dahl
Ole Christensen
Niels Toft Christensen

Martin Bjork Christensen
Lars Møller
Julie Østergaard Markussen
Ryle Højmark
Stine Bruun Bundesen
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentarer

Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Østjylland
Dansk Forening for Rosport (DFfR)
Friluftsrådet
Mossø Lodsejerforening
Naturstyrelsen (NST), Søhøjlandet
Randers Motorbådsklub
Silkeborg Fiskeriforening
Silkeborg Kajakklub
Silkeborg Motorbådsklub
Silkeborg Sejlklub
Skanderborg Lystfiskerforening
Tange Roklub
Ulstrup Marina
Vestbirk Kano- og Fritidslaug
Ålauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening

Randers Kommune
Favrskov Kommune
Viborg Kommune
Skanderborg Kommune
Hedensted Kommune
Gudenåkomitéens Sekretariat - koordinator

I mødet deltog også MarSikPolbetjent Jesper Korsholm fra Midt- og Vestjyllands Politi til punkt 4 - 6

Afbud

Agnete Olesen
Janne Pretzmann
Peter Fosgerau
Bo Vestergaard
Morten Horsfeldt Jespersen
Bo Karlshøj Riis
Maibritt Langfeldt Sørensen

Repræsentarer

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Skanderborg
Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF)
Langå Sportsfiskerforening & Gudenåsamslutningen
Foreningen af kanoudelejere på Gudenåen
Silkeborg kommune – Brugerrådsformand
Horsens Kommune
Silkeborg kommune

Dagsorden

1) Velkomst (kl. 15.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

2) Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde (kl. 15.00 – 15.10)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen og Majbritt Kjeldahl Lassen

Der var en besigtigelse knyttet til sidste Brugerrådsmøde (Silkeborg havn/kammersluse).

Det nye tiltag med at udvide mødet blev taget vel imod. Skal der være en besigtigelse i 2024 – og i så fald, er der ønsker til hvilket sejladsrelevanternemne, besigtigelsen kan omhandle?

Brugerrådet efterspurgte på sidste møde et oplæg, der tydeliggør hvilke sejladstyper, der er tilladt hvorhenne i Gudenåsystemet. Sekretariatet giver en kort gennemgang.

3) Nyt fra Gudenåkomitéen (kl. 15.10 – 15.30)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der orienteres om beslutninger og drøftelser om sejladsområdet på komitémødet 23. juni 2023. Brugerrådet drøfter det kommende dialogmøde med komitéen (F2024) nærmere

4) Sejladskontrol 2023 (kl. 15.30 – 15.50)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen og Jesper Korsholm

Der gives et overblik over sejladsåret 2023. MARSIKPOL betjent fra Midt-og Vestjyllands Politikreds, Jesper Korsholm, orienterer om resultaterne for sejladskontroller

5) Sejlads for fuld musik (kl. 15.50 – 16.05)

v./ Thorbjørn Nørgaard

Desværre opleves høj musik at blive afspillet i naturen – både under sejlads og mens der liggess for svaj (fx Paradiset). Brugerrådet drøfter emnet støj/musik ifm. sejlads.

6) Hvor længe må et fartøj ligge ved broer? (kl. 16.05 – 16.20)

v./ Arne Brohus

Brosamarbejdet oplever, at der langtidsparkeres ved deres broer. Hvad kan man gøre for at komme langtidsparkering livs? Er der hjemmel til at få fjernet sådanne fartøjer, og på hvis regning vil det i så fald ske?

7) Konflikter på vandet? (kl. 16.20 – 16.35)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen

På baggrund af en konkret situation i Gudenåsystemet, der involverer fiskere/roere, har Miljø- og udviklingskonsulenten i Dansk Forening for Rosport, Dansk Sejlunion og Dansk Kano og Kajak Forbund følgende forespørgsel til Brugerrådet:

Oplever Brugerrådet, at der opstår konflikter blandt kajakroere, kanoudlejere, fiskere m.m. i Gudenåen?

I så fald – hvad er problematikken? (uvidenhed om regler for færdsel, uvidenhed om de andres aktiviteter behov fx plads til pagaj/plads til fiskerens line osv.?)

Mener Brugerrådet, at der er behov for en oplysningskampagne på nationalt niveau om emnet?

8) Klostermølle Teltplads (kl. 16.35 – 16.45)

v./ Jan Karnøe

I forbindelse med Klostermølle findes faciliteter, der anvendes af bl.a. sejlende (isætningssted og teltplads). Foreningen ”Klostermølles Venner” er interesseret i at købe Klostermølle, og har frem til 31. august 2023 til at fremskaffe købssummen. Der orienteres om Klostermølle til sejladssæson 2024 og forventningerne herefter.

9) Regulativarbejdet: regulativgruppen for Silkeborg – Randers (kl. 16.45 – 16.50)

v./Morten Horsfeldt Jespersen

Punktet er ønsket på dagsordenen på et tidligere brugerrådsmøde. Morten Horsfeldt Jespersen orienterer om regulativarbejdet.

10) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejladsmæssig interesse (kl. 16.50 – 17.00)

Mødets deltagere orienterer gensidigt om relevante projekter eller anden relevant information for GudenåSystemet brugere.

11) Eventuelt (kl. 17.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

REFERAT

Ad 1) Velkomst

I alt var 16 af 20 medlemmer repræsenteret på mødet. Fra kommunalt hold var 5 af 7 kommuner repræsenteret med en sejladstekniker. Udover Brugerrådets medlemmer og repræsentanter for Gudenåkommunerne deltog på mødet Jesper Korsholm (MarSikPol-betjent Midt- & Vestjyllands politi).

Idet Formanden for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen ikke kunne deltage i mødet grundet sygdom, varetog koordinator i Gudenåkomitéens Sekretariat, Majbritt Kjeldahl Lassen mødeledelsen. Sekretariatet takkede for modtagelsen af 4 punkter til dagsordenen fra Brugerrådets medlemmer pr. mail.

Der er indmeldt ny repræsentant for Silkeborg Fiskeriforening (deltog på mødet for første gang) – og det forventes, at der indmeldes ny repræsentant for Dansk Kano- og Kajakforbund.

Ad 2) Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde

Som et nyt tiltag var sidste Brugerrådsmøde udvidet med 1 time for at få plads til en sejladsrelevant besigtigelse (Silkeborg havn/kammersluse) efter et oplæg.

Idet det nye tiltag blev taget godt imod, er Brugerrådet positivt stemt for en besigtigelse F2024 også selv om dette medfører et længere møde. Der har tidligere været foreslået følgende lokaliteter til en besigtigelse: Randers Motorbådsklub, Silkeborg Sejlklub, Silkeborg Motorbådsklub, Fiskerhuset (inkl. sejltur).

Det var ingen umiddelbare nye ønsker til hverken lokalitet eller besigtigelsen indhold. Brugerrådet er velkommen til at fremsende indhold for besigtigelsen til Sekretariatet.

Et Brugerrådsmedlem efterspurgte på sidste møde et oplæg, der tydeliggør hvilke sejladstyper, der er tilladt hvor i Gudenåsystemet. Da forslagsstilleren ikke deltog på mødet, var der på mødet tilslutning til at unnlade gennemgangen. Områderne hvor de mest almindelige sejladstyper findes kan findes i det trykte sejladsinformationsmateriale (omdelt på mødet).

Ift. motorbådsfolderen blev en hastighedsharmonisering foreslået. Der er mange forskellige knobangivelser, hvilket kan være en smule uoverskueligt.

Ift. fysisk skiltning med hastighedsgrænser, blev det foreslået at angive hastigheden i km/t nedenunder knob på skiltet, så uerfarne sejlere kan forstå hvad hastigheden er og de vil kunne bruge deres mobiltelefoner til at måle hastigheden km/t. Der har umiddelbart ikke været klager over hvad ”knob” dækker over.

Ad 3) Nyt fra Gudenåkomitéen

Gudenåkomitéen har afviklet et enkelt komitémøde (23. juni 2023) siden sidste Brugerrådsmøde.

Her drøftedes de 5 forslag, Brugerrådet har meldt ind som mulige emner til dialogmødet ml.

Gudenåkomitéen og Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen i 2024. Gudenåkomitéen besluttede, at 4 af Brugerrådet 5 emner skulle på dagsordenen til dialogmødet: ”Nationalpark vs. Oplevelsespark”, ”Adgang og tilgængelighed for alle”, ”Faciliteter” samt ”Pas på naturen – adfærd”.

Til dialogmødet vil komitéen også orientere om, hvad de arbejder med samt drøfte med Brugerrådet hvordan Brugerrådet kan spille ind i Gudenåkomitéens dagsorden på sejladsområdet.

Sekretariatet gjorde opmærksom på, at selv om datoen for dialogmødet endnu ikke er fastlagt, må det forventes at være en fredag midt på dagen.

Brugerrådet er velkomne til at indsende ønsker til dialogmødet til Sekretariatet.

Som et led i drøftelserne om Fremtidens Rekreative Gudenå, har Komitéen besluttet, at de på deres kommende møde (17. november 2023) skal præsenteres for en anbefaling til zonerings af sejladsaktiviteter. Gudenåkommunernes sejladsteknikergruppe er gået i gang med at se på emnet.

Udover zonerings af aktiviteter anbefaler Gudenåkomitéen ift. bæredygtig sejlads, at sejlads på fossile brændstoffer udfases over tid, at størrelsen på elmotorer begrænses samt at gener fra miljøfremmede stoffer og støj adresseres. Der er også sat gang i overvejelserne om disse emner på embedsmandsniveau.

Ad 4) Sejladskontrol 2023

Der blev på mødet givet et foreløbigt overblik over sejladsåret 2023. For mens der var mange fartøjer på vandet i juni måneds tørkeperiode, satte den meget regnfulde juli måned et anderledes på sejladsen – især udlejningssejladsen på Gudenåens sydlige strækning var mindre end vanligt. Salget af gæstemærker til både kanoer og motorbåde skete langsommere. Antallet af gæstesejlende uden motorer på Gudenåen sydlige strækning (Tørring-Klostermølle) er en begrænset ressource og selv om salget pga. vejret gik langsommere end vanligt var der derfor udsolgt i de perioder, hvor folk kan sejle – 2023 ingen undtagelse. Det er ikke muligt at sige om vejret har medført, at der ved årets udgang er færre, der valgte af forny deres motorbådsregistrering end de 2 sidste år, men Sekretariatet forventer på nuværende tidspunkt umiddelbart ikke en større ændring.

MARSIKPOL betjent fra Midt-og Vestjyllands Politikreds, Jesper Korsholm, orienterede om resultaterne for sejladskontroller, herunder størrelse for bødeforlæg for sejlads i forbudszoner. Det var første år på vandet i Politiet nye båd – *Juli 3*. *Juli 3* er et stort fartøj til Gudenåsystemet, men størrelsen skyldes, at den også sejler andre steder. Der er tilfredshed med den nye båd i MarSikPol-gruppen. Størrelsen på motorerne gør, at ingen med held kan sejle fra myndighederne.

Ud over fokus på sikkerhed, så var der i år sat ind overfor sejlads i sejladsforbudszoner. Paradiset, som er en fredningszone – tiltrækker desværre sejlene. Politiet traf på en enkelt dag 2 motorbådssejlene i Paradiset. Der var ikke tale om turister, men stedkendte, lokale sejlene. Modtager Politiet et billede af en båd, som sejler i et fredet område og kan man slå vedkommende op i registeret, er der oplysningspligt (dvs. at ejeren af båden skal oplyse, hvem der sejlede båden på ”gerningstidspunktet”, da billedet blev taget).

Sejladsforbudszonerne findes af en grund, og det er dyrt at overtræde forbuddet: Det koster 5.000 kr. at sejle i sejladsforbudszoner. Sekretariatet opfordrede klubberne – både motorbådsclubber og roklubber – til at gøre deres medlemmer opmærksomme på hvor sejladsforbudszonerne er. Man kan finde sejladsforbudszonerne både på kortmateriale og via skilte i vandet. Sekretariatet vil inkludere bødetaksten for sejlads i sejladsforbudszoner i næste års ”kommunale quizzer om sejlads i GudenåSystemet”- et tilbud knapt så erfarne sejlene i GudenåSystemet tilbydes af Sekretariatet når muligheden sig byder. Et brugerrådsmedlem gjorde opmærksom på, at ved Kongsholm (lokalt kendt som ”Sivøen”) kunne det grundet ændringer i sivubredelsen være svært at se, at der er skiltet med at der er fredet. Politiet oplyste, at det var et sted man allerede var opmærksom på, og at hvis der ikke allerede er opsat ny skiltning fra kommunen, så skulle det efter sigende være på trapperne.

Sekretariatet præsenterede en oversigt over sejladskontrollerne de sidste 11 år. Antallet af indrapporterede kontroller i 2023 var en smule lavere end vanligt, men der kan komme flere kontrolnotater til Sekretariatet i løbet af året. Antallet af skrevet bødeforlæg i 2023 var en smule lavere end vanligt. Det kunne have været en del flere ift. bådregistreringer, da en del sejlene i starten af sæsonen ikke havde fået genoprettet deres aut. betaling for registrering i Gudenåkommunernes bådregister, da de fejlagtigt troede gebyret blev trukket via PBS i stedet for på deres betalingskort og de i mellemtiden havde fået nyt kort. Dette forhold blev bedre efter, at Politiet gik i pressen med problematikken – på efterfølgende kontrollen mødte politiet stort set ingen med uorden i registreringerne.

Der har også været en del påtaler vedr. ej medbragt forsikring og certifikater. Certifikat skal medbringes fysisk på sejlads, men man har den tilgang, at det accepteres, hvis man den sejlene kan fremvise certifikatet digitalt. Dette afstedkom en drøftelse, om hvorvidt appen My Maritime ([læs om Søfartsstyrelsen aa for søfarende My Maritime via dette link](#)) opdateres efter en privat udbyder har overtaget certifikatudstedelsen. Politiet har siden mødet undersøgt dette nærmere – afklaringen er indsat herunder til Brugerrådets orientering:

Vedr. spørgsmålet om speedbåds-certifikat, så er det undersøgt ved Søfartsstyrelsen, der oplyser at speedbådsprøver afholdes af godkendte udbydere. Det er den godkendte udbyder, der udsteder dit speedbådsbevis efter bestået speedbådsprøve. Udbyderen skal indberette beviset til Søfartsstyrelsen, der registrer beviset så det bl.a. kan ses på My Maritime app. Hvis du har mistet dit speedbådsbevis, skal du bestille et nyt hos en godkendt udbyder, i udgangspunktet den udbyder, der har udstedt det oprindelige bevis. Er du i tvivl om hvilken udbyder der har afholdt prøven og dermed skal udstede

dit bevis, kan du se dette på [Søfarende-selvbetjening](#) (obs: kræver log in med MitId) og My Maritime app, på siden "Beviser", under "fritidssejlerprøver". Er dit bevis oprindeligt udstedt af Søfartsstyrelsen, [kan du via dette link søge om genudstedelse af fritidssejlerbevis..](#)

Generelt har de sejlene dog godt styr på butikken, og der var stor ros fra Politiet herfor.

Ad 5) Sejladts for fuld musik

Desværre opleves høj musik at blive afspillet i naturen – både under sejlads og mens der ligges for svaj. Dette opleves at være forværrer under og efter Corona-nedlukningerne. Det er et problem med store både, som ligger for svaj, 30-40 meter fra land med boomboxen kørende. Ift. det fredede område Paradiset vurderede denne problematik at gøre sig gældende ugentligt og at det oftest var yngre og midaldrende folk, der spiller høj musik.

Sejladtsbekendtgørelsen indeholder ingen formuleringer vedr. støjende adfærd. I flere regulativer findes formuleringer vedr. støj, men disse er ikke enslydende. Håndhævelsen kan være svær – de sejlene flytter sig modsat folk, der larmer til en fest i en lejlighed.

Gudenåkommunerne har indhentet ekstern juridisk vurdering af reguleringsmulighederne for støj ifm. sejlads ligesom Politiet har kigget nærmere på sagen. Det er ikke helt så enkelt på vand som i land, og der er pt. ikke en entydig afklaring på området. Der er forsat nogen uafklarede sondringer omkring lovhjemmel og det undersøges nærmere om regulering af støj indgår under Naturbeskyttelsesloven eller evt. Ordensbekendtgørelsen. Da emnet er noget, Gudenåkomitéen også har fokus på i deres arbejde med sejladsområdet, vil emnet bliver drøftet senere.

Brugerrådet drøftede oplysningskampagner om regler. Naturstyrelsen anvender på land skiltning fx på deres overnatningsplads, hvor afspilning af høj musik medfører en bøde mellem 3-5.000 kr. Information herom til de sejlene kunne have en præventiv effekt.

Ad 6) Hvor længe må et fartøj ligge ved broer?

Brosamarbejdet oplever, at der langtidsparkeres ved deres broer. Hvad kan man gøre for at komme langtidsparkering livs? Er der hjemmel til at få fjernet sådanne fartøjer, og på hvis regning vil det i så fald ske?

Nogle af broerne ligger på Naturstyrelsens areal. Ligger både længe her, trækker styrelsen lodsejerkortet og beder folk flytte deres båd. Nogle af broerne ligger på kommunalt areal. Kommunen kan ikke hjælpe private foreninger med at håndhæve foreningens regler ift. at få fjernet fartøjerne eller ændre kommunale bådregistreringsordning for at tilgodese en forenings regler.

Brosamarbejdet fik nogle råd med fra Brugerrådet:

- Sørg for tydelig skiltning på broerne ift. reglerne, så det bliver tydeligt derude hvem der må anvende dem og hvor længe.
- QR-koder på broerne (fx ind på en hjemmeside, der fortæller mere om reglerne)

Ad 7) Konflikter på vandet?

I Gudenåen er der stedvise konflikter – ml. fiskere/sejlende og ml. forskellige sejlende.

Men - der var bred enighed Brugerrådet rundt om, at konflikterne var af en størrelse som fint kunne håndteres lokalt uden en national oplysningskampagne.

De organiserede brugere i GudenåSystemet er ret gode til dialogens vej (forening til forening), og der er generelt en stor rummelighed og forståelse for hinandens behov. Der bliver rakt ud til hinanden hen over mødebordet.

Alle mener, at en national informationskampagne ikke er nødvendig, men at de godt selv kan klare de mindre problemer, der er. Sekretariatet melder dette tilbage til Miljø- og udviklingskonsulenten i Dansk Forening for Rosport, Dansk Sejlunion og Dansk Kano og Kajak Forbund.

De gener der er kan opsummeres således:

- Silkeborg Kajakklub oplever en tendens til, at de sejlere som skal sejle i lige linje (f.eks. unge kajakroere) skærer de ind over lystbådenes line, her kunne lidt ekstra afstand være på sin plads. Især i å-strækninger kommer kajak og kano tæt på lystfiskerne. Vejen frem er mere information og at informere kajakker og kanoer om, at man ikke sejler tæt forbi lystfiskere.
- Motorbådsfolket har ikke det store problem med lystfiskere. Heller ikke med kajakker, da de fleste er erfarne roere. Dem som binder 8 kajakker sammen, kan de også godt tage hensyn til. Der er et problem med kanoer, som sættes i i Silkeborg, som er nybegyndere, da de sejler på kryds og tværs. Det kan evt. bunde i, at turister ikke ved hvilken side, at de skal sejle i og at de ikke har fået det forklaret det.

Ad 8) Klostermølle Teltplads

Foreningen ”Klostermølles Venner” har frem til 31. august 2023 til at tilvejebringe den nødvendige finansiering til købet af Klostermølle. Og den nødvendige finansiering er 6 millioner, har finansministeriets valuar fastsat. Udfordringen herefter er driften af stedet, og det store arbejde ligger i få lavet den langsigtede, bæredygtige plan for Klostermølle. Der er en større skare af frivillige kræfter, der arbejder med Klostermølle og der blev på mødet delt flyers ud vedr. Klostermølles venner.

Der er faciliteter tilknyttet området ved Klostermølle, som benyttes af de sejlene. Jan Karnøe fortalte på mødet, at hvis købet bliver en realitet, vil teltpladsen så bliver offentligt tilgængeligt da indtægterne herfra er relevante for driften af stedet. Naturstyrelsen oplyste, at der vil være åbent for faciliteterne til sejladssæson 2024.

Ad 9) Regulatorarbejdet: regulativgruppen for Silkeborg – Randers

Punktet er ønsket på dagsordenen på et tidligere brugerrådsmøde (13. oktober 2022). Tage Pedersen fra Randers Motorbådsklub har efterlyste, at der blev talt sammen i kommunerne om problematikken grødeskæring. Da Morten Horsfeldt Jespersen ikke som planlagt kunne orientere om regulatorarbejdet, blev punktet aftalt udskudt til et senere møde.

Sekretariatet dagsordensætter

Ad 10) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejladmæssig interesse

Formålet med dette punkt er, at mødets deltagere gensidigt orienterer om relevante projekter eller anden relevant information for GudenåSystemets brugere.

Silkeborg Kommune: Der blev orienteret om, at oliespild fra både (lænsepumper) let kan undgås ved at anvende en oliesok – et produkt Silkeborg Motorbådsklub har været en aktiv del af at få testet sammen med kommunen med meget fine resultater.

Jan Karnøe fortalte om det store projekt omkring Vestbirk. Der vil i anlægsfasen blive taget højde for, at kanosejladsen skal kunne finde sted uhindret. Man kan læse mere om projektet hvis man kigger i Horsens Folkeblad fra d. 25. september 2023.

Ad 11) Eventuelt

Tak for denne gang – halvdelen af funktionsperioden er ved mødets afslutning ovre.

Sekretariat indkalder (forventeligt) ved årets udgang til i alt 3 møder i 2024: 2 almindelige Brugerrådsmøder (torsdag eftermiddage) + et dialogmøde med Gudenåkomitéen. Sidstnævnte møde kan forventes at ligge en fredag (i dagtimerne)

Bilag 3

Notat til brug for Gudenåkomitéens drøftelser om:

Fremtidens Rekreative Gudenå

Gudenåkomitéen ønskede på møde d. 23. juni 2023 en anbefaling til zonerings af sejladsaktiviteter. På samme møde anbefalede Gudenåkomitéen ift. bæredygtig sejlads, at sejlads på fossile brændstoffer udfases over tid, at størrelsen på elmotorer begrænses samt at gener fra miljøfremmede stoffer (fx ifm. bådvaske) og støj adresseres.

Dette notat indeholder Gudenåkommunernes sejladsteknikeres zoneringsforslag og overvejelser ift. gener fra miljøfremmede stoffer og støj. Der gøres opmærksom på, at der eksisterer meget få undersøgelser af sejladsens påvirkning om omgivelserne i Gudenåsystemet, og at det reelle sejladsstryk i størstedelen af systemet er ukendt. Gudenåkommunernes sejladsteknikere har arbejdet med zoneringsforslag på dette foreliggende grundlag.

Flere af forslagene i dette notat vil forventeligt kræve ændringer i nuværende regelsæt at realisere. Dette kunne fx være fx ved:

- en synkronisering af reglerne på sejladsområdet ifm. revisioner af nugældende vandløbs(sø)regulativer
- at arbejde et fælleskommunalt sejladsregulativ (nyt tiltag)
- at anmode miljøstyrelsen om revision af [Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#)

Der vil forventeligt være krav om sagsbehandling efter habitatlovgivningen i de ovenstående tilfælde. En habitatsvurdering ville skulle se på den kumulative påvirkning af al sejlads ift. et nul-scenarie (sejlads ikke tilladt).

Indholdsfortegnelse

Forslag til zonerings i Gudenåen ift. sejlads.....	4
Udfasning af sejlads på fossile brændstoffer.....	8
Gener fra miljøfremmede stoffer.....	9
Gener fra støj.....	10
Appendiks A:	
Tids - og procesplan for Gudenåkomitéens arbejde med sejladsområdet i funktionsperioden 2022 – 2025	11
Appendiks B	
Zoneringsalternativer	12
Appendiks C	
Anbefaling af tidsramme for udfasning af fossile brændstoffer i Gudenåsystemet	13
Appendiks D	
Forslag til retningslinjer for at hindre miljøfremmede stoffer i Gudenåsystemet	16

Forslag til zoner i Gudenåen ift. sejlads

Der er allerede en zoner i hvilke fartøjstyper, der kan anvendes i GudenåSystemet, primært baseret på typen af fremdriftsmiddel: håndkraft, motorkraft, vindkraft.

Det er muligt at zonere på andre måder end via fremdriftsmidlet. Vandets ”form” kan være afgørende (”2 minus 1 å-løb”, eller afstanden til søernes kanter definerer forsk. sejladszoner), det kan være fartøjets type/størrelse når det er i anvendelse, eller også kan hastighed og fartøjsformen være afgørende for hvor sejlads må finde sted. I dette notat anvendes et overordnet skøn; andre valg ville kunne medføre et andet udkomme.

Bemærkninger og anbefalinger

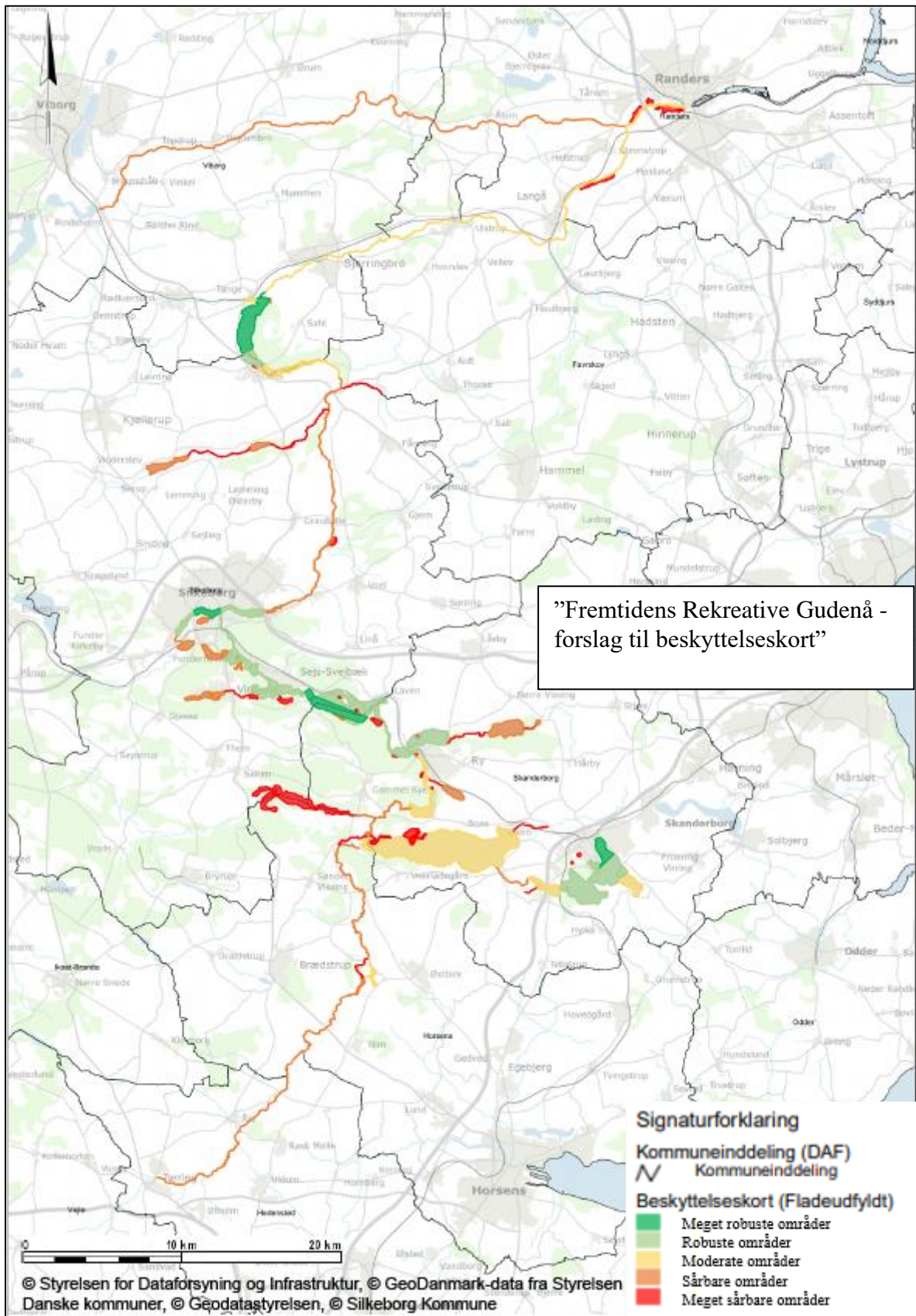
Gudenåkommunernes sejladsteknikere og naturfolk har scannet områder for begrænsende faktorer (såsom: habitatbeskyttelse, andre naturinteresser og bredejerhensyn). Herefter er vandområderne inddelt i kategorier ud fra et skøn af deres robusthed overfor forstyrrelse – dette resulterer i et ”BESKYTTELSESKORT”

- 1- **Meget robuste områder.**
Større søer i bynære områder med høj grad af menneskelig aktivitet.
- 2- **Robuste områder.**
Vandområder der ikke er omfattet af aktivitetsrestriktioner.
- 3- **Moderate områder.**
Vandområder der ikke er omfattet af aktivitetsrestriktioner, men hvor der kan være andre beskyttelseshensyn.
- 4- **Sårbare områder.**
Vandområder beliggende indenfor Natura 2000, hvor der er andre særlige beskyttelseshensyn eller med særlige fysiske forhold.
- 5- **Meget sårbare områder.**
Områder der er uforstyrret med en yderst bevaringsværdig naturtilstand.

Den simple kortlægning (natura-2000, §3, m.fl.) anbefales kombineret med en besigtigelse og en konsekvensvurdering efter habitatlovgivningen.

På næste side vises ”Fremtidens Rekreative Gudenå - forslag til beskyttelseskort”

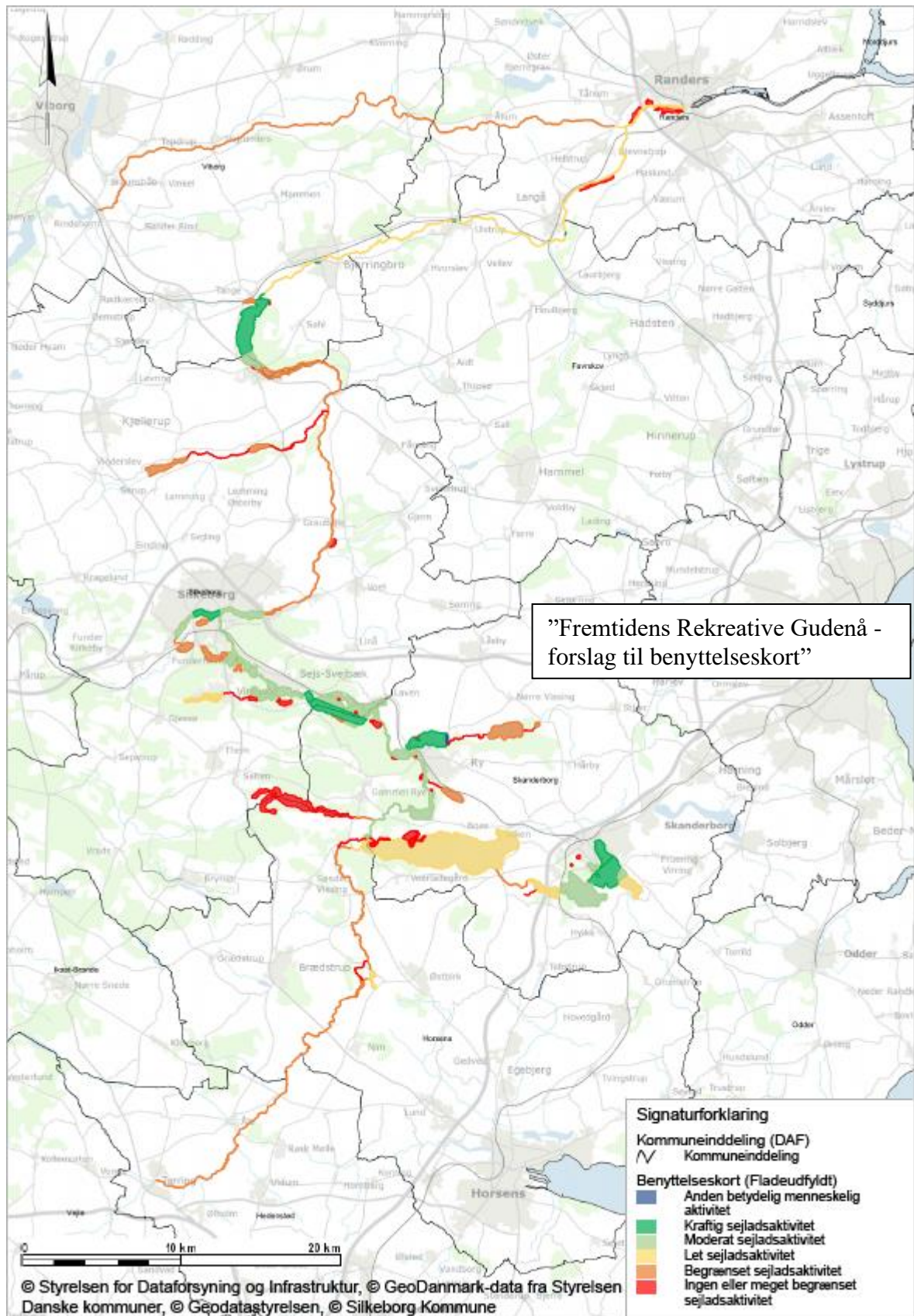
Herefter er udarbejdet et zoneringsforslag af aktivitetsniveau.

Her kan skønnet også tage hensyn til andre behov end naturbeskyttelse. f.eks. støj, fart/hækbølger, nærhed (afstand) fra aktivitet til byer etc. - dette resulterer i et BENYTTELSESKORT

Zonetype:

- 0- **Anden betydelig menneskelig aktivitet**
Områder/anlæg udlagt til andre aktiviteter end sejlads (fx badezoner)

- 1- **Kraftig sejladsaktivitet**
Eksempelvis belastende/hurtige aktiviteter så som vandskibaner, windsurfing o.l.

- 2- **Moderat sejladsaktivitet**
Sejlads også med større motordrevne fartøjer og større sejlfartøjer

- 3- **Let sejladsaktivitet**
Sejlads med små elmotorer i fartøjer, der ikke ved hastigheden medfører væsentlige hækbølger eller andre gener

- 4- **Begrænset sejladsaktivitet**
Eksempelvis hånddrevne fartøjer

- 5- **Ingen eller meget begrænset sejladsaktivitet**
Eksempelvis områder med meget højt beskyttelsesbehov.

På næste side vises ”Fremtidens Rekreative Gudenå - forslag til benyttelseskort”

Udfasning af sejlads på fossile brændstoffer

Udfasning af sejlads på fossile brændstoffer skønnes at være positivt for naturen, miljøet samt for brugernes og lodsejernes oplevelse af området, da elmotorbådssejlads ikke støjer

Fastsættes der også regler for størrelsen på elmotor, så det ikke er muligt at sejle hurtigere end de fastsatte fartbegrænsninger, mindskes risikoen for store hækbølger på vandløbs- søbredden. En fastsættelse af max. elmotorstørrelse kan have en afledt effekt på fartøjsstørrelsen, da mindre motorer for nuværende sandsynligvis ikke vil kunne drive større fartøjer. Det kan ligeledes have en afledt effekt på hastigheden, da store både automatisk vil sejle langsommere.

Benzin- og dieselmotorer medfører risiko for forurening af vandmiljøet med oliestoffer. Ved brug af elmotorer er der ingen risiko for forurening af vandmiljøet ved læk af brændstof.

Bemærkninger og anbefalinger

Udfasning af sejlads på fossile brændstoffer kræver infrastruktur, der muliggør opladning af elbåde. Ved private matrikler skal dette håndteres af ejerne, og ved de offentlige bådpladser skal der evt. etableres ladestandere eller anden infrastruktur. Dette er sandsynligvis et større tids- og ressourcekrævende arbejde. Udviklingen i samfundet bevæger sig allerede imod mindre afhængighed af fossile brændstoffer, så det kan muligvis forventes også at ske til en vis grad på sejladsområdet – også selvom der ikke indføres krav om dette.

Der er en lang række offentlige bådpladser, marinaer samt private bådelaug i Gudenåsystemet. Det vides ikke om der vil kunne trækkes strøm til alle sådanne pladser (evt. for omkostningstungt). I stedet kan der måske på sigt oprettet offentligt tilgængelige hurtigladere (som fra bilernes verden). Ladere kan evt. opsættes/driftes af private udbydere.

Anbefalinger til processen med udfasning af fossile brændstof til sejlads:

En evt. udfasning af sejlads på fossile brændstoffer anbefales opdelt, så udfasningen først træder i kraft på de strækninger, hvor der er mindst sejlads og hvor det vurderes, at påvirkningen på naturen er mest skadeligt og senere de steder, hvor der er meget sejlads eller hvor andre forhold gør udfasningen vanskelig.

Udfasningen kan inddeles i 3 faser (for kortvisning af forslaget herunder, se appendiks C)

Fase 1: Implementering inden for en kort årrække

Fase 2: Implementering indenfor en mellemlang årrække

Fase 3: Implementering inden for en lang årrække

Det anbefales derudover,

- at interessenter inddrages i dialog om, over hvor lang tid udfasningen skal forgå.
- at en dispensationsmulighed, fx for ældre veteranfartøjer, overvejes.
- fartøjer, der anvendes af offentlige myndigheder undtages kravet.

Gener fra miljøfremmede stoffer

Det er ikke tilladt at udlede miljøforurenende stoffer til vandmiljøet. Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 27. Alt, hvad der ikke er rent vand, betragtes som spildevand, og det må ikke udledes til vandmiljøet uden tilladelse fra miljømyndigheden. Udledning kan være direkte til vandløb eller søer eller ved ud indirekte udledning, hvor det forurenede vand siver ned i jorden og videre til vandløb eller sø. Målet med lovgivningen er at beskytte plante- og dyreliv samt menneskers sundhed.

Aktiviteter, som er relateret til sejlads og fartøjer, kan potentielt medføre at der udledes miljøforurenende stoffer til Gudenåsystemet. Det kan fx være i forbindelse med tankning af fossilt brændstof, hvor der spildes olie i vandet, ved rengøring og vask af fartøj, slibning og maling af fartøj eller udledning af toiletvand, brug af lænsepumpe m.v.

Bemærkning og anbefalinger

I Silkeborg Kommune har man på den kommunale bådplads, Indelukket, arbejdet med at få fastsat et regelsæt om vask og vedligeholdelse af fartøjer. Her er der indført et forbud mod vask og slibning af både på den kommunale bådplads, indtil der er etableret en vaskeplads, hvor spildevandet vil blive ledt til et offentligt renseanlæg, i stedet for i søen.

Miljøbeskyttelseslovens regler om udledning af miljøforurenende stoffer til vandløb og søer, er gældende for alle bådejere i Gudenåsystemet (dvs. både på private bådpladser samt andre offentlige bådpladser). Håndhævelsen af kravene ligger dog altid ved den pågældende kommunes miljøafdeling.

Det anbefales, at man på alle bådpladser i hele Gudenåsystemet får lavet et regelsæt for vask og slibning af både med udgangspunkt i det regelsæt som Silkeborg Kommune har udarbejdet for Indelukket. Se appendiks D for en udvidet version heraf.

Gener fra støj

Støj ifm. sejlads/ophold på vandet skønnes at genere dyreliv, åens andre brugere og lodsejere.

Sejladsbekendtgørelsen indeholder ingen formuleringer vedr. støjende adfærd. I flere regulativer findes formuleringer vedr. støj, men disse er ikke enslydende.

Gudenåkommunerne har indhentet ekstern juridisk vurdering af reguleringsmulighederne for støj ifm. sejlads.

Der vurderes at være hjemmel i vandløbsloven til at forbryde afspilning af musik under sejlads (hensyn til naturen). Det kræver en ændring af de respektive vandløbsregulativer, hvilket ikke nødvendigvis er let, og kan fordre, at der køres parallelle sager herom ved flere kommuner. Der vurderes ikke at være hjemmel til (også) at varetage hensyn til bredejere der generes af støj ved ophold på deres ejendomme, medmindre støjen hindrer en sædvanlig udnyttelse af vandløbet. En begrænsning vil således skulle være begrundet i hensynet til dyrelivet (tungtvejende hensyn).

Det ligger indenfor naturbeskyttelseslovens formål at fastsætte begrænsninger for at beskytte dyrelivet. Naturbeskyttelsesloven beskytter naturen ift. larm, men vandoverflader er ikke nævnt ved navns nævnelse, og sejladsbekendtgørelsen indeholder ingen formuleringer vedr. støjende adfærd. Naturbeskyttelseslovens § 29 har dog ifølge forarbejderne også til formål bl.a. friluftsanser mv. Det kan på baggrund af cirkulæret måske diskuteres, om ikke også bredejere og andre sejlendes interesse i at færdes uden støj fra musik kan være saglige hensyn efter naturbeskyttelseslovens § 29. En sådan eventuel dialog skal føres med rette styrelse.

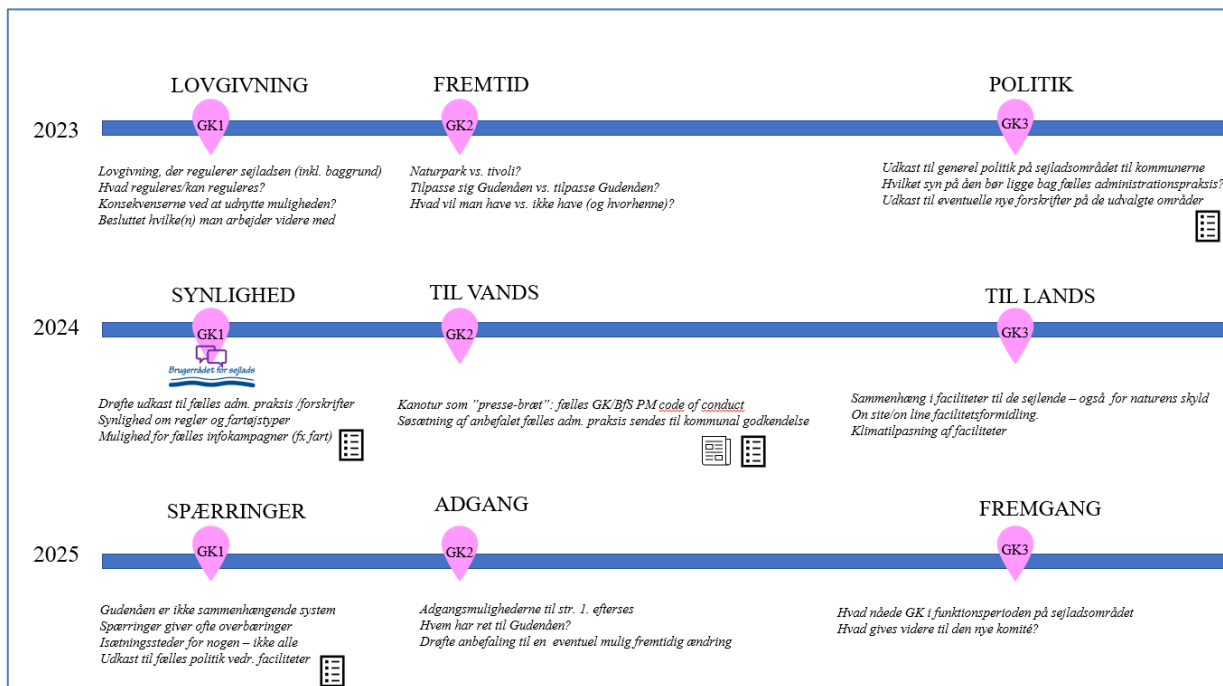
Der er også støj fra motorer. En reduktion af støj fra motorerne skønnes at kunne opnås ved at udfase 2-takts motorer.

Bemærkning og anbefalinger

Det vurderes relevant at drøfte muligheden for en revision af bekendtgørelsen med staten.

Ikke alene fordi der i så fald kunne indføres en passus om, at støjende adfærd, herunder musikafspilning, ikke er tilladt i GudenåSystemet, md mindre der foreligger en kommunal tilladelse hertil, men en revision åbner også for mulighederne for andre tilpasninger. Det kunne f.eks. være vedr. elmotorbådssejlads, SUPs ect.

Appendiks A: Tids - og procesplan for Gudenåkomitéens arbejde med sejladsområdet i funktionsperioden 2022 – 2025

Appendiks B – zoneringsalternativer

Forbud mod sejlads, samt alternativer til sejladsforbud

Sejladsbekendtgørelsen regulerer den ikke-erhvervsmæssig sejlads mhp. at bevare områdets nationale og internationale betydning som naturområde og at bevare områdets rekreative værdier. I denne kontekst kunne det evt. friholdes nogle områder fra sejlads, der pt. ikke er det.

Alternativer til fuldt sejladsforbud: nedsæt hastighed, tillad elmotorsejlads men ikke sejlads med forbrændingsmotor, tillad sejlads for håndkraft men ikke motorbådssejlads, tidsbegræns sejladsforbuddet fx i yngreperioder.

Udvidelse af sejladsmulighederne

Kommunerne modtager af og til ønsker om etablering af et område, hvor der er mulighed for yderligere aktiviteter som fx kabelbane, e-foils, wakeboard baner, et areal til at sejle >10 knob.

Der finder i GudenåSystemet allerede områder udlagt til aktiviteter, som ikke er sejlads for hånd- eller motorkraft. Windsurfingområder findes i Viborg, Silkeborg og Skanderborg kommune; Skanderborg har også udlagt et område til specielle vandaktiviteter ifm. Smuk Fest. Disse områder kunne undersøges ift. mulighed for flere atypiske sejladsaktiviteter

Zonering efter ”anden aktivitet” end sejlads

Gæstesejlende med eget motorfartøj, har mod betaling mulighed for at ligge i systemet ved at anvende gæstepadser ved broanlæg. Der er ingen øvre grænse for opholdets varighed. Kommunerne begynder at få henvendelser om muligheden for at bruge vandfladerne til overnatning (ligge for svaj) i kortere eller længere tid. Umiddelbart er sådanne overnatninger på vandet tilladte. Der kan være risiko for negativ naturpåvirkning og konflikter m. bredejere/brugere hvis vandfladen anvendes som fritidsgrund.

I et vandløbsregulativ kan der fastsættes regler, der forbyder/begrænser adgangen til at ligge for svaj aht. dyrelivet o.a. interesser i vandløbet, men ikke af hensyn til lodsejere. Modsat støjgener giver et fartøj for svaj ikke forstyrrelser i en større omkreds. Det kræver en konkret vurdering af, hvor et forbud vil være relevant for at beskytte dyreliv og evt. andre vandløbs- og naturmæssige interesser (fx udpegning af konkrete zoner/områder, hvor svaj tillades/forbydes). Udarbejdes et fælles sejladsregulativ, anbefales svaj-zonering.

Staten kunne bedes om bekendtgørelsesrevision for evt. at kunne tilgodese lodsejerhensyn. Naturbeskyttelseslovens § 29 har iflg. forarbejderne også til formål bl.a. friluftinteresser mv. (jf. cirkulære 21/1986, uddrag af afsnit 5.2.1.3): ”... Mht. mulighederne for at regulere ikke-erhvervsmæssig sejlads efter naturfredningslovens § 60 a, stk. 2, er det ved vedtagelsen af denne paragraf udtrykkeligt pointeret, at der skal tages hensyn til beskyttelsesinteresser, fredningsinteresser, erhvervsinteresser og bredejernes særlige interesser....”

Appendiks C - anbefaling af tidsramme for udfasning af fossile brændstoffer i Gudenåsystemet

Mossø til Ry: Strækningen er forholdsvist smal med 2 indskudte søer (Gudensø, Ry Mølle Sø) og her er relativt begrænset sejlads med motor. Der er ingen større marinaer på strækningen.
Implementering indenfor fase 1.

Skanderborg Sø: Der er marinaer på strækningen og nogen sejlads.
Implementering indenfor fase 3.

Mossø: Der er ingen marinaer på søen, og begrænset sejlads
Implementering indenfor fase 1.

Knudsø: Der er marina i søen, og nogen sejlads.
Implementering indenfor fase 2.

Ry til Silkeborg Havn: Meget motorbådssejlads og en del marinaer, herunder store marinaer som Ry Marina, Silkeborg Sejlklub og Indelukket. Der er mange bredejere ned til strækningen, som har motorbåde. Denne strækning er også den mest trafikerede.
Implementering indenfor fase 3.

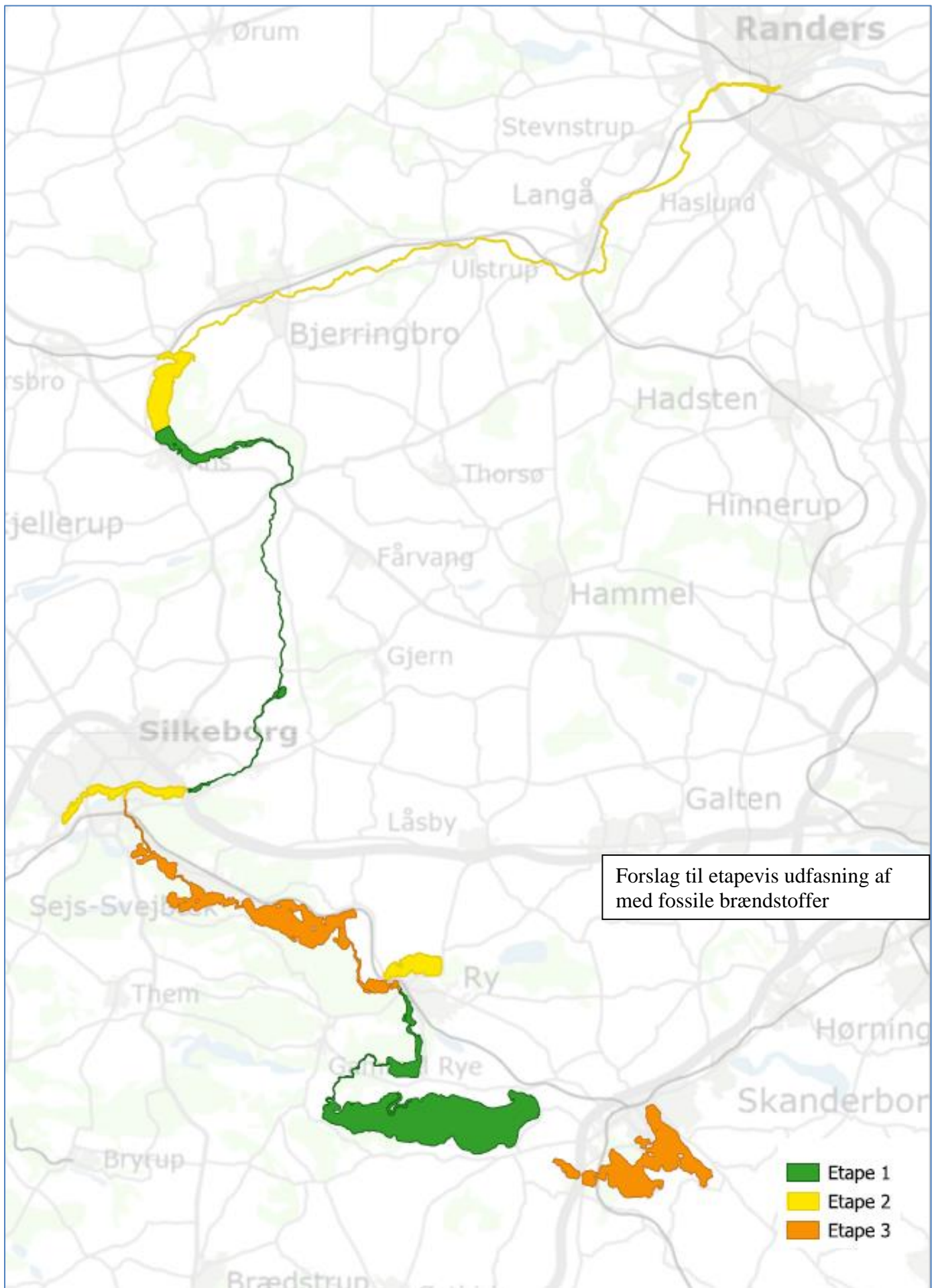
Silkeborg Langsø: Motorbådssejlads er begrænset på Silkeborg Langsø. Der er ingen marinaer, men mange bredejere ved søen har motorbåd.
Implementering indenfor fase 2.

Ringvejsbroen i Silkeborg til Tange Sø: Sejlads med motor er forbudt på strækningen med undtagelse af bredejere. Der er meget begrænset motorbådssejlads på strækningen fra Ringsvejsbroen til Tange Sø. Strækningen er internationalt beskyttet område (Natura 2000-område Gudenåen og Gjærn Bakker). Der er ingen marinaer på strækningen, og kun forholdsvis få bredejere med motorbåd.
Implementering indenfor fase 1

Tange Sø. I Tange Sø er motorbådssejlads tilladt for alle der har tilladelse fra Gudenåcentralen. Der ligger to mindre marinaer i Tange Sø.
Implementering indenfor fase 2 for Tange Sø.

Tangeværket til Randers: Der er begrænset motorbådssejlads på strækningen, men nogle både sejler sandsynligvis også på Randers Fjord og havet. Der er et ukendt antal marinaer på strækningen.
Implementering indenfor fase 2.

Se næste side for en kortvisning af udfasningsforslaget

Yderligere tiltag, der vil kunne fremskynde udfasningen kunne være:

- Fra år X skal alle ny-registreringer være elmotorer
- Fra år X kan omregistreringer kun ske hvis motoren udskiftes til elmotor

Dette vil medføre ændring i IT-systemet sejladspaagudenaen.dk og/eller forskriften til registreringsordningen (medfører forventeligt sagsbehandling efter habitatlovgivningen). Det bør fremgå af registreringsattesten, hvor man må sejle med benzin- og dieselmotor. Bemærk at disse forslag medfører en forskelsbehandling blandt de sejlede, da motorbådsregistrering i fremtiden i så fald vil give nogle adgang til hele systemet og andre en mindre adgang.

Der er ikke juridisk muligt at anvende et differentieret registreringsgebyr, da der ikke er forskel i sagsbehandlingen tilknyttet hhv. forbrændingsmotor/elmotor.

Alternativer til at udfase forbrændingsmotorer til sejlads i Gudenåsystemet

Motortyper:

2-takts motorer forurener generelt mere end 4-takts motorer, da uforbrændt brændstof sendes ud sammen med udstødningen. Da en 2-takts motor ikke kan smøres på samme måde som en 4-takts, er det nødvendigt at blande olie i brændstoffet, hvilket igen øger forureningen. 2-takts motorer larmer typisk også mere end 4-takts motorer (flere omdrejninger). En udfasning af 2-takts motorer kan forbedre både støjgener og tage hensyn til vandmiljøet.

Brændstoftype:

Akrylatbenzin alkylatbenzin er et mere rent brændstof, og passer til de fleste små benzindrevne maskiner (både 2- og 4 takts). Indholdet af skadelige aromatiske kulbrinter som f.eks. benzen og polyaromater (PAH) er stort set ikke-eksisterende. Brændstoffypen er dog en smule dyrere end alm. brændstof, og der er ingen støjreducerende gevinst ved at skifte brændstoffypen ud.

Såfremt myndighedernes mulighed for sejlads med forbrændingsmotorer ikke ændres, anbefales det at se på brændstoftype og motorstørrelse.

Tilpasning af motorstørrelser:

I enkelte regulativer i GudenåSystemet er det forbudt at anvende motoriserede fartøjer, der kan sejle > 10 knob. En lign. formulering kunne overvejes udbredt til hele/dele af GudenåSystemet, da store motorer, der ikke udnytter sin kapacitet (tomgang). forurener.

Små fartøjer vil ved samme hastighed trække m. en mindre hækbølge, hvis motoren passer til bådens størrelse i stedet for at være overdimensioneret.

Appendiks D - Forslag til retningslinjer for at hindre miljøfremmede stoffer i Gudenåsystemet

Daglig vask af både i vandet

- Der accepteres rensning af både i vandet over vandlinjen vha. til formålet egnede børster på egnede overflader. Dette for rengøring af overflader for støv, pollen og lignende.
- Rensningen skal ske med omtanke og må ikke resultere i at olie, maling eller andre miljøskadelige stoffer skylles af båden og ender i vandmiljøet.
- Der må ikke anvendes nogen former for rengøringsmidler i vandet ej heller rengøringsmidler mærket ”biologisk nedbrydeligt” el.lign.
- Bådene må kun afrensnes udvendigt og der skal være særlig opmærksomhed på, at der ikke sker afvaskning af olie m.v. specielt ifm. udvendige motorer. Evt. olie på båden skal aftørres med klud, som skal bortskaffe som affald.
- Grundigere rengøring af både, som kræver brug af rengøringsmidler, er ikke tilladt, mens bådene ligger i vandet

Vask af både på land

- Det er ikke tilladt at afvaske både på land hverken med el. uden rengøringsmidler. Vask af både skal ske på vaskeplads med afløb til kloakken.

Slibning af både på land

- Hvis der skal foretages slibning af både skal anvendes professionel vådslibning med opsamling af afslebet materiale. Der skal ske afdækning af underlag og opsamlet materiale skal bortskaffes som restaffald.

Maling

- Maling af både må kun ske, når båden er oplagt på land
- Inden malearbejdet påbegyndes udlægges tæt underlag/afdækning uden risiko for afløb til terræn
- Ved afsluttet malearbejdet, skal underlag/afdækning opsamles og bortskaffes som restaffald

Brændstof

- Ved tankning må der ikke ske spild til vandmiljøet
- ved sikker punktkilde identifikation, kan omkostninger til oprydning af brændstof o.l. i vandet påfalde bådejer
- Anbefaling om anvendelse af "oliesok" både med indvendig motor

Batterier til eldrevne fartøjer

- Det skal undersøges, om der er miljømæssige effekter heraf, såfremt disse introduceres til vandmiljøet.

Tømning af tank

- Hvis der er mulighed for tømning af tank ved en marina eller lign., skal dette kunne ske på en miljømæssig forsvarlig måde
- Både med mulighed for direkte udledning af spildevand til vandmiljøet, anbefales at være plomberede ved isætning samt sejlads i Gudenåsystemet.
- Oplysningskampagne om lovlig håndtering af spildevand med en henstilling til bestemt/ændret adfærd